

শিশুৰ বাক্ শক্তি বিকাশৰ ক্ষেত্ৰত মুখ গহুৰৰ তলৰ অংশৰ স্বৰনলীত থকা বাক্যস্ত্ৰৰ (Larynx) ভূমিকা অসীম। এই বাক্যস্ত্ৰৰ সম্মুখত দুখন পাতল আৱৰণ (Membrane) আৰু দুডাল স্বৰধ্বনি সৃষ্টিকাৰী স্নায়ুৰজ্জু (vocal cord) থাকে। আমাৰ হাওঁফাওঁৰ পৰা শ্বাসনলীয়েদি বতাহ মুখৰ বাহিৰলৈ ওলাই আহি স্বৰধ্বনি সৃষ্টিকাৰী স্নায়ুৰজ্জু দুডালত স্বৰৰ কঁপনি তোলে। বাক্যস্ত্ৰৰ লগত সংযুক্ত থকা পাতল আৱৰণ দুখনে এই স্বৰধ্বনি প্ৰয়োজন সাপেক্ষে নিয়ন্ত্ৰণ কৰে। স্বৰনলীৰ পৰা বাহিৰলৈ ওলাই অহা বায়ুৰে স্নায়ুৰজ্জুত কঁপনি তোলা স্বৰ যদি অধিক দৃঢ়ভাৱে এই দুখন পাতল আৱৰণে নিয়ন্ত্ৰণ কৰে তেন্তিয়াহলে মুখ গহুৰত অতি উচ্চ স্তৰ ধ্বনিত হয়। ঠিক তেনেদৰে শ্বাসনলীৰ পৰা ওলোৱা বায়ুৰে স্নায়ুৰজ্জুত কঁপনি তোলাওতে যদি এই দুই আৱৰণে শিথিলভাৱে নিয়ন্ত্ৰণ কৰে তেনেহলে নিম্নস্তৰত উচ্চাৰিত ধ্বনিত পৰিণত হয়। আনহাতে শ্বাসনলীৰ বায়ু অলপো নিয়ন্ত্ৰণ নকৰাকৈ বাক্যস্ত্ৰ বহলভাৱে মেলি দিলে স্বৰহীন ফুচফুচনিৰ সৃষ্টি হয়। বাক্শক্তিৰ প্ৰয়োগ কৰা শব্দ উচ্চাৰণ প্ৰক্ৰিয়াটো সম্পন্ন হ'বৰ বাবে প্ৰয়োজন হয় হাওঁফাওঁৰ পৰা শ্বাসনলীয়েদি বায়ু গতি কৰি স্বৰতন্ত্ৰত তাৰ কম্পনৰ তীব্ৰতা আৰু শব্দস্ত্ৰৰ আৱৰণে কৰা তাৰ নিয়ন্ত্ৰণৰ ওপৰত। স্বৰনলীত ধ্বনিত হোৱা শব্দসমূহ মুখ গহুৰৰ কোনো স্থানতে বাধাপ্ৰাপ্ত নোহোৱাকৈ উচ্চাৰিত হ'লে স্বৰবৰ্ণৰ ধ্বনিসমূহৰ সৃষ্টি হয়। কিন্তু ব্যঞ্জনবৰ্ণৰ ধ্বনি উচ্চাৰণ প্ৰক্ৰিয়া ইমান সহজ নহয়। এই ক্ষেত্ৰত স্বৰনলীত উচ্চাৰিত হোৱা ধ্বনি মুখ গহুৰৰ বিভিন্ন অংশৰ দ্বাৰা নিয়ন্ত্ৰিত, সংশোধিত আৰু প্ৰয়োজন ভিত্তিকভাৱে উচ্চাৰিত হ'লে ব্যঞ্জনবৰ্ণৰ ধ্বনিসমূহ পাব পাৰি। ইয়াৰ বাবে দাঁত, নাক, জিভা, তালু আদিয়ে বিশেষ বিশেষ ভূমিকা পালন কৰে।

বাক্ শক্তি বিকাশত শিশুৰ দৈহিক পৰিপক্বতাও বিশেষ ভূমিকা গ্ৰহণ কৰে। দৈহিক বিকাশৰ ফলত এহাতে শিশুৰ মানসিক, আবেগিক, সামাজিক আদি দিশৰো বিকাশ সাধন হয় আৰু আনহাতে ন ন জ্ঞানেৰে শব্দৰ ভঁৰালো ভৰি পৰে। এই বাক্ শক্তি বিকাশৰ বাবে মস্তিষ্কৰ লগত পঞ্চইন্দ্ৰিয়ৰ সু-যোগাযোগৰ প্ৰয়োজন। এই যোগাযোগৰ বাবে মস্তিষ্কৰ সুকীয়া বাক্ অঞ্চল (Speech area) আৰু অনুসংগ অঞ্চল (association area) আছে। শিশুসকলে প্ৰয়োজন আৰু পৰিস্থিতিৰ জ্ঞান মগজুলৈ প্ৰেৰণ কৰে, মগজুৱে সেই অনুসৰি প্ৰয়োজনীয় শব্দৰ সংকেত বাক্ অঞ্চললৈ প্ৰেৰণ কৰে আৰু এই শব্দ সংকেতে প্ৰধান স্নায়ুপথ আৰু শাখা স্নায়ুসমূহৰ মাজেৰে গৈ মুখ গহুৰৰ বিভিন্ন অংশত পেশীসমূহক উত্তেজিত কৰি প্ৰয়োজনীয় স্বৰ আৰু শব্দৰ সৃষ্টি কৰে। অৱশ্যে এনেদৰে কৰা উচ্চাৰণ নিখুঁত হোৱাৰ ক্ষেত্ৰত শিশুৰ বুদ্ধি-মত্তা, বংশগতি, ব্যক্তি পাৰ্থক্য আৰু পৰিবেশৰ প্ৰভাৱে উল্লেখযোগ্য ভূমিকা গ্ৰহণ কৰে। মুঠতে ক'ব পাৰি যে শিশুৰ বাক্শক্তি বিকাশৰ প্ৰক্ৰিয়াটো এক জটিল প্ৰক্ৰিয়া য'ত বংশগতি আৰু পৰিবেশে এক গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা গ্ৰহণ কৰে।

শিশুৰ বাব
of child

১। শি

মুখ

২। শি

শু

৩। শি

ব

উ

৪। শি

ত

৫।

৬।

৭।

৮।

৯।

শিশুৰ বাক্ শক্তি বিকাশৰ ক্ষেত্ৰত মুখ গহুৰৰ তলৰ অংশৰ স্বৰনলীত থকা বাক্যস্ত্ৰৰ (Larynx) ভূমিকা অসীম। এই বাক্যস্ত্ৰৰ সম্মুখত দুখন পাতল আৱৰণ (Membrane) আৰু দুডাল স্বৰ্ণনি সৃষ্টিকাৰী স্নায়ুৰজ্জু (vocal cord) থাকে। আমাৰ হাওঁফাওঁৰ পৰা শ্বাসনলীয়েদি বতাহ মুখৰ বাহিৰলৈ ওলাই আহি স্বৰ্ণনি সৃষ্টিকাৰী স্নায়ুৰজ্জু দুডালত স্বৰৰ কঁপনি তোলে। বাক্যস্ত্ৰৰ লগত সংযুক্ত থকা পাতল আৱৰণ দুখনে এই স্বৰ্ণনি প্ৰয়োজন সাপেক্ষে নিয়ন্ত্ৰণ কৰে। স্বৰনলীৰ পৰা বাহিৰলৈ ওলাই অহা বায়ুৰে স্নায়ুৰজ্জুত কঁপনি তোলা স্বৰ যদি অধিক দৃঢ়ভাৱে এই দুখন পাতল আৱৰণে নিয়ন্ত্ৰণ কৰে তেন্তিহলে মুখ গহুৰত অতি উচ্চ স্তৰ ধ্বনিত হয়। ঠিক তেনেদৰে শ্বাসনলীৰ পৰা ওলোৱা বায়ুৰে স্নায়ুৰজ্জুত কঁপনি তোলাতে যদি এই দুই আৱৰণে শিথিলভাৱে নিয়ন্ত্ৰণ কৰে তেন্তিহলে নিম্নস্তৰত উচ্চাৰিত ধ্বনিত পৰিণত হয়। আনহাতে শ্বাসনলীৰ বায়ু অলপো নিয়ন্ত্ৰণ নকৰাকৈ বাক্যস্ত্ৰ বহলভাৱে উচ্চাৰিত ধ্বনিত পৰিণত হয়। আনহাতে শ্বাসনলীৰ বায়ু উচ্চাৰণ প্ৰক্ৰিয়াটো সম্পন্ন মেলি দিলে স্বৰহীন ফুচফুচনিৰ সৃষ্টি হয়। বাক্যস্ত্ৰত প্ৰয়োগ কৰা শব্দ উচ্চাৰণ প্ৰক্ৰিয়াটো সম্পন্ন হ'বৰ বাবে প্ৰয়োজন হয় হাওঁফাওঁৰ পৰা শ্বাসনলীয়েদি বায়ু গতি কৰি স্বৰতন্ত্ৰত তাৰ কম্পনৰ তীব্ৰতা আৰু শব্দস্ত্ৰৰ আৱৰণে কৰা তাৰ নিয়ন্ত্ৰণৰ ওপৰত। স্বৰনলীত ধ্বনিত হোৱা শব্দসমূহ মুখ গহুৰৰ কোনো স্থানতে বাধাপ্ৰাপ্ত নোহোৱাকৈ উচ্চাৰিত হ'লে স্বৰবৰ্ণৰ ধ্বনিসমূহৰ সৃষ্টি হয়। কিন্তু ব্যঞ্জনবৰ্ণৰ ধ্বনি উচ্চাৰণ প্ৰক্ৰিয়া ইমান সহজ নহয়। এই ক্ষেত্ৰত স্বৰনলীত উচ্চাৰিত হোৱা ধ্বনি মুখ গহুৰৰ বিভিন্ন অংশৰ দ্বাৰা নিয়ন্ত্ৰিত, সংশোধিত আৰু প্ৰয়োজন ভিত্তিকভাৱে উচ্চাৰিত হ'লে ব্যঞ্জনবৰ্ণৰ ধ্বনিসমূহ পাব পাৰি। ইয়াৰ বাবে দাঁত, নাক, জিভা, তালু আদিয়ে বিশেষ বিশেষ ভূমিকা পালন কৰে।

বাক্ শক্তি বিকাশত শিশুৰ দৈহিক পৰিপক্বতাও বিশেষ ভূমিকা গ্ৰহণ কৰে। দৈহিক বিকাশ ফলত এহাতে শিশুৰ মানসিক, আবেগিক, সামাজিক আদি দিশৰো বিকাশ সাধন হয় আৰু আনহাতে ন ন জ্ঞানেৰে শব্দৰ ভঁৰালো ভৰি পৰে। এই বাক্ শক্তি বিকাশৰ বাবে মস্তিষ্কৰ লগত পঞ্চইন্দ্ৰিয়ৰ সু-যোগাযোগৰ প্ৰয়োজন। এই যোগাযোগৰ বাবে মস্তিষ্কৰ সুকীয়া বাক্ অঞ্চল (Speech area) আৰু অনুসংগ অঞ্চল (association area) আছে। শিশুসকলে প্ৰয়োজন আৰু পৰিস্থিতিৰ জ্ঞান মগজুলৈ প্ৰেৰণ কৰে, মগজুৱে সেই অনুসৰি প্ৰয়োজনীয় শব্দৰ সংকেত বাক্ অঞ্চললৈ প্ৰেৰণ কৰে আৰু এই শব্দ সংকেতে প্ৰধান স্নায়ুপথ আৰু শাখা স্নায়ুসমূহৰ মাজেৰে গৈ মুখ গহুৰৰ বিভিন্ন অংশত পেশীসমূহক উত্তেজিত কৰি প্ৰয়োজনীয় স্বৰ আৰু শব্দৰ সৃষ্টি কৰে। অৱশ্যে এনেদৰে কৰা উচ্চাৰণ নিখুত হোৱাৰ ক্ষেত্ৰত শিশুৰ বুদ্ধি-মত্তা, বংশগতি, ব্যক্তি পাৰ্থক্য আৰু পৰিবেশৰ প্ৰভাৱে উল্লেখযোগ্য ভূমিকা গ্ৰহণ কৰে। মুঠতে ক'ব পাৰি যে শিশুৰ বাক্শক্তি বিকাশৰ প্ৰক্ৰিয়াটো এক জটিল প্ৰক্ৰিয়া য'ত বংশগতি আৰু পৰিবেশে এক গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা গ্ৰহণ কৰে।

শিশুৰ বাক্শক্তি
of childre

- ১। শিশুৰ
মুখম
- ২। শিশু
শুদ্ৰ
- ৩। শিশু
ব্যক্তি
- ৪। শিশু
উচ্চ
- ৫। শিশু
জন্ম
- ৬। শিশু
জন্ম
- ৭। শিশু
প
- ৮। শিশু
ত
- ৯। শিশু
৫।